

Program zrównoważonego rozwoju regionu Puszczy Białowieskiej

Puszcza Białowieska jest obiektem przyrodniczym o szczególnym znaczeniu dla Polski i Europy. Musi być chroniona w najszerszym możliwym zakresie. Obowiązek taki ciąży na organach państwa i samorządach lokalnych. Skuteczna ochrona Puszczy Białowieskiej będzie możliwa po trwałej przebudowie warunków gospodarczych i społecznych, opartej na zasadzie zrównoważonego rozwoju. Tylko dzięki rozwojowi cywilizacyjnemu, stworzeniu racjonalnych zasad i warunków funkcjonowania w sferze przyrodniczej, gospodarczej i społecznej można zapewnić Puszczy Białowieskiej skuteczną ochronę i zyskać akceptację wszystkich partnerów, w tym środowisk ekologicznych i społeczności lokalnych.

Program zrównoważony rozwój regionu Puszczy Białowieskiej, sygnowany przez podlaskich parlamentarzystów Roberta Tyszkiewicza i Włodzimierza Cimoszewicza, służyć ma osiągnięciu tych właśnie celów. Ma być on jednym z priorytetów unijnego programu Rozwój Polski Wschodniej w nowej perspektywie finansowej (lata 2014-2020); będzie finansowany z funduszy europejskich. Na jego realizację powinno być przeznaczonych kilkadziesiąt milionów EUR.

Realizacja Programu powinna zapewnić:

- rozwój cywilizacyjny terenów położonych na obszarze regionu Puszczy Białowieskiej oraz przebudowę warunków społeczno-gospodarczych;
- poprawę i zabezpieczenie stanu środowiska oraz prowadzenie czynnej i konserwatorskiej ochrony przyrody, w tym podniesienie standardów ochrony Puszczy Białowieskiej;
- zmiany w strukturze zatrudnienia ludności zamieszkującej region przez rozwinięcie sektora turystycznego, usługowego i przetwórczego.

Beneficjentami Programu będzie 10 jednostek samorządu terytorialnego leżących w regionie Puszczy Białowieskiej (administracyjnie pokrywa się on z granicami powiatu hajnowskiego): powiat hajnowski, gminy: Białowieża, Hajnówka, Hajnówka miasto, Narew, Narewka, Czyże, Czeremcha, Dubicze Cerkiewne, Kleszczele, we współpracy z organizacjami pozarządowymi, ośrodkami naukowymi i instytucjami publicznymi.

Przewiduje się następujące okresy realizacji:

- lata 2011-2013 – przygotowanie dokumentacyjno-techniczne;
 - lata 2014-2020 – wdrożenie i realizacja; program: Rozwój Polski Wschodniej.
- W ramach Programu będą mogły być finansowane następujące działania:
- dostosowanie regionu Puszczy Białowieskiej do wymogów ochrony środowiska: gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, odnawialne źródła energii;
-

- wsparcie inwestycji (w tym przygotowanie terenów pod inwestycje) o charakterze turystycznym, uzdrowiskowym, usługowym i przetwórczym;
- rozwój infrastruktury komunikacyjnej;
- rozwój nowoczesnej infrastruktury społecznej;
- wsparcie projektów naukowo-edukacyjnych i promocyjnych

Parlamentarzyści Robert Tyszkiewicz i Włodzimierz Cimoszewicz na rzecz realizacji projektu podjęli następujące działania:

- 5 kwietnia 2011 roku: konferencja prasowa w Białymstoku, parlamentarzyści w obecności ekspertów współpracujących przy tworzeniu programu ogłaszają publicznie swoją inicjatywę;
- 19 kwietnia 2011 roku: spotkania konsultacyjne w Starostwie Powiatowym w Hajnówce; z samorządowcami powiatu hajnowskiego i organizacjami ekologicznymi;
- 9 maja 2011 roku: spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami Lasów Państwowych i dyrekcją Białowieskiego Parku Narodowego;
- 13 maja 2011 roku: spotkanie samorządowców hajnowskich z minister rozwoju regionalnego Elżbietą Bieńkowską w Białowieży; pani minister zadeklarowała wsparcie Programu Zrównoważony rozwój regionu Puszczy Białowieskiej.

Wobec nieefektywności przedsięwzięć Ministerstwa Środowiska podejmowanych na rzecz poszerzenia Białowieskiego Parku Narodowego, działania parlamentarzystów i społeczności lokalnej, organizacji pozarządowych i ośrodków naukowych będą służyły poprawie skuteczności ochrony Puszczy Białowieskiej. Pozytywnie rokuje fakt, że Program zrównoważony rozwój Puszczy Białowieskiej ma być realizowany przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i możliwe będzie kompatybilne zastosowanie standardów prorozwojowych i proochronnych.

*mgr inż. Andrzej Demianowicz
prezes Fundacji Ekonomistów Środowiska
i Zasobów Naturalnych*